

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

792

Hely

Idő

1927

Szerző:

Cím: *Érvek és ellenérvek a színészkolák feloszlataásáról*

Forrás:

Ujság

Bp
(Hely)1927. 10. 1.
(Idő)

Helyszám

Érvek és ellenérvek a színészkolák feloszlataásáról

Reformálják a konzervatív Sziniakadémiát! — Más megoldás? — „Még csak hetvenötéves vagyok“

Az Ujság jelentette tegnap elsőnek, hogy a kultuszminiszter elhatározta az összes magán színészkolák feloszlataását. Erre az intézkedésre, amelynek végrehajta természetesen nem azonnal következik, azért volt szükség, mert fiatal színészekben túlzottan sok volt az utánpótlás. Ennek az eredménye az, hogy az állás nélküli színészek száma nem hoz csökkenést, a normális idők beálltaival, hanem még folyvást szaporodik. A magán színészkolákban ugyan miniszteri biztos jelenlétében felvételi vizsgának kell sikerrel megfelelni azoknak, akik a beiratkozást kérvényezik, de erre a vizsgára kevésbé szigorú, mint az állami kezelésben levő Országos Színművészeti Akadémián.

Az ujonnan végzett színészek csak kis részben tudnak elhelyezkedni és így a miniszterium a Színészszövetség egyenes felkérésére korlátozni akarja a szinipályára törekvők számát. Más alkalmas mód erre nem mutatkozik, mint a tehetség rostája, hogy azonban a rostálást egyöntetű szempontok szerint is megfelelően objektív szigorral végezzék, a miniszterium álláspontja szerint szükségesnek látszik, hogy a magániskolákat megszüntessék, helyesebben valamennyit beolvassák az Országos Színművészeti Akadémiába.

Mi sem természetesebb, minthogy ennek a tervnek is megvannak a maga pártolói és el-

lenzői. Rákosi Szidi, aki 36 éve igazgatója az ország legrégebb és legnagyobb híru magán színészkolájának, objektív érveléssel fejtette ki tegnapi hasábjainkon, hogy miért helytelen az állami kezelésbe olvasztott színészképzés. Így az egész ország színészete egy ugyanazon stílus szerint tanul, ami helyes lehet a Színművészeti Akadémiánál, amely elsősorban a Nemzeti Színház számára gondoskodik utánpótlásról, de helytelen azok számára, akiknek fogalmuk sincs arról, hogy a főváros vagy vidék melyik és milyen műfajú színházában fognak elhelyezkedni. Hozzátehetjük ehhez még azt is, hogy a Színművészeti Akadémia mai konzervatív tanterve egyáltalában nem tart lépést a kor kívánásaival. Még mindig nep-színművek, sehol sem játszott Biedermeyer s vigjátékok azok, amelyeknek szerepeit a növendékekkel bemagoltatják. A tanulság, amelyet ezekből a szerepekből levonhatnak, erősen negatív, de legalább is közvetett. *«Ezt nem szabad csinálni, így nem szabad játszani, vagyis a Bor paraszti alakításaival ma már sehol sem boldogulhatsz.»* Itt tart ma az Akadémia és bármennyi más természetű kifogás illetheti is a magániskolákat, meg kell hagyni, hogy ezek már repertoár tekintetében egy lépéssel tovább tartanak. Örömmel kell tehát vennünk, hogy a színészkolák államosításával egyszerre az Akadémia gyökeres reorganizálá-

sára is gondol a miniszter. A magániskolák ki-lünö taneóit meg fogják hívni az Akadémiára. Remélhetőleg itt is érvényesülni fog a teljes tanszabadság elve. Ha ez így lesz, a magyar színészet nem fogja megbánni a reformot.

Igy tehát érvek és ellenérvek egymással szemben sorakoznak fel ebben a kérdésben is. Megnyugtató, hogy mielőtt véglegesen határoznának, széleskörű ankétot hallgat meg a miniszterium, amelyben bizonyára a helyes szempontok fognak érvényesülni.

Tegnapi cikkünkre vonatkozóan, amelyben többek között Rákosi Szidi nyilatkozatát is közöltük, a nagyasszony ma közvetlen levéllel keresett fel bennünket, amelynek egyes részei a maguk eredeti bájával így hangzanak:

Kedves Szerkesztő Ur!

Mondja csak, honnan szerezték azt a rettenetes csunya képmet, amely a cikkhez van mellékelve és amelytől mindig megijedek, ha valahol megjelenik. Habár nagyon büszke lennék rá, az igazság kedvéért meg kell jegyezni, hogy Rátkai nem nálam végzett, ő az Akadémia növendéke volt. A cikknek különben nagyon örülök. Én igen sokat dolgozom és csudálatosan, mentől jobban szeret engem a közönség — annál több bajom van a felettes hatóságokkal. Örökösen en garde állok, hogy becsületesen szerzett jogaimat megvédelmezzem. Különben majd erről is írok. Én beszéltem még leánykoromban a mi felejthetetlen Erzsébet királynénkkal, kihallgatáson fogadott öfelsége I. Ferenc József, amikor megköszöntem a tőle kapott kitüntetésemet, meg voltam hiva József kir. hercegéhez, többszörösen hivatalos voltam a kormányzóhoz, csak egyet nem tudtam elérni soha, azt, hogy a kultuszminiszteriumban is meghallgassák a bajaimat és kérelmeimet. De talán ennek is el fog meg jönni az ideje. Hisz még csak 75 éves vagyok.

Igaz hive:
Rákosi Szidl.

A hatóságok nemtörődömségéről panaszkodik Rákosi Szidi, amihez kár volna egy sor kommentárt is fűzni. Csak annyit, hogy a színésziskoláknak várható centralizálása valahogyan *ne jelentse a bürokrácia újabb érvényesülését!* Ennek az ellenkezőjét ugyan megnyugtatóan garantálja az az alaposság, amellyel a minisztérium ezt a nem is kifestosságu kérdést előkészíti. És csak *egy kérdést*, amelyre hamar megkapjuk a feleletet: *nem lehetne valami más megoldást találni*, hogy ne kényszerítsék hetvenötéves korában az állami fizetés szükségébe Rákosi Szidit, akinek *színészi érdemeiről ebből az alkalomból nem is szabad szólni*, aki harminchat éven át dicsőséggel nevelt fel egy színésznemzedéket. És Rózsahegyi Kálmánt és a többieket is, akik végtére nem tehetnek arról, hogy a szinipálya ma kevés kenyeret ad...